

FIȘA DISCIPLINEI
An univ. 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	UNIVERSITATEA DIN BUCUREȘTI
1.2. Facultatea	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	TEOLOGIE ISTORICĂ, BIBLICĂ ȘI FILOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5. Ciclul de studii	MASTER
1.6. Programul de studii	ISTORIE ȘI TRADIȚIE

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Națiune și Confesiune în Transilvania (sec. XIX)			2.2. Cod disciplină	P 104		
2.3. Titularul activității de curs	PR. PROF. UNIV. DR. MIHAIL –SIMION SĂSĂUJAN						
2.4. Titularul activității de seminar	PR. PROF. UNIV. DR. MIHAIL –SIMION SĂSĂUJAN						
2.5. Anul de studiu	II	2.6. Semestrul	I	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					33
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					33
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					32
Tutoriat					-
Examinări					10
Alte activități					-

3.7 Total ore studiu individual	108
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	150
3.10 Numărul de credite	6

4.Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5.Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală dotată cu tablă și videoproiector
5.2. de desfășurarea a seminarului	Sală dotată cu tablă și videoproiector

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	<p>Studentul/absolventul descrie principiile și normele necesare privind contextualizarea geo-politică a apariției și dezvoltării instituționale a Bisericii.</p> <p>Studentul/absolventul descrie în mod aprofundat, sistematic și rațional, cadrul istoric mai amplu privind apariția și dezvoltarea Bisericii, la nivel mondial, pe care îl explică în mod critic și argumentat.</p> <p>Studentul/absolventul recunoaște și explică dedicarea spirituală a unor personalități ecleziastice, interpretând datele privind bio-bibliografiile acestora, prin utilizarea unui limbaj nuanțat și a unor metode, paradigme și concepte specifice.</p> <p>Absolventul cunoaște istoria dialogului inter-religios și inter-creștin, identificând specificul managementului sistemului de relații de comunicare din cadrul cultelor, utilizând limbajul propriu teologiei istorice.</p> <p>Absolventul cunoaște metodologia teoretică utilizată în cercetarea științifică ce constă în efectuarea unor analize de fond, construirea unei ipoteze, testarea acesteia, evaluarea datelor și încheierea rezultatelor.</p> <p>Absolventul aprofundează enunțarea detaliată și analiza lucidă a evenimentelor istorice definatorii pentru Biserică, într-un teritoriu restrâns (la nivel statal sau național).</p>
Aptitudini	<p>Studentul/absolventul analizează sistematic teorii și concepte privind teologia istorică și acceptă dialogul cu privire la o varietate de teme controversate, de pe poziții de toleranță religioasă, identificând fundamente creștine comune mai multor grupuri religioase.</p> <p>Studentul/absolventul aplică tehnici și metode de apreciere detaliată, pe baza metodologiei istorice, a impactului marilor personalități religioase asupra posterității.</p>

	<p>În baza unei gândiri reflexive, studentul/absolventul realizează aprecierea justă a interacțiunilor dintre națiuni, state și confesiuni religioase.</p> <p>Absolventul utilizează criterii și metode de evaluare pentru fundamentarea unor decizii pertinente și constructive privind colaborarea ecumenică.</p> <p>Absolventul dezvoltă alianțe, contacte sau parteneriate și realizează schimburi de informații cu alte persoane. Promovează colaborările integrate și deschise în cadrul cărora diferite părți interesate creează în comun inovații și cercetare cu o valoare bine determinată. Își creează profilul sau marca personală și se face vizibil(ă) și accesibil(ă) în medii de relaționare față în față și online</p> <p>Absolventul analizează și evaluează critic descrierea integrală și în detaliu a terminologiei istorice și utilizarea unui limbaj teologic specific, prin orientarea spre o corectă și bogată valorificare a izvoarelor istorice</p>
Responsabilitate și autonomie	<p>Studentul/absolventul gândește critic, monitorizează și respectă teorii, doctrine și reglementări ale instrumentelor utilizate în vederea furnizării de judecăți reale cu privire la fenomenele istorice.</p> <p>Studentul/absolventul gândește autonom și responsabil pentru evaluarea, revizuirea și asigurarea calității programelor și a stagiilor de formare a caracterului istoricului obiectiv, pornind de la biografiile înaintașilor.</p> <p>Studentul/absolventul ia decizii responsabile și argumentate privind proiectarea aprofundată a cercetării, luând în considerație aspectele concrete ale proceselor de instituționalizare a Bisericii.</p> <p>Absolventul este capabil să identifice noi modalități de abordare a proceselor specifice mediului dialogal inter-religios</p> <p>Absolventul dă dovadă de considerație față de ceilalți, precum și de colegialitate. Ascultă, oferă feedback și răspunde în mod perceptiv altora, ceea ce implică, de asemenea, supravegherea și conducerea personalului într-un cadru profesional.</p> <p>Redactează și editează texte științifice, academice sau administrative pe diferite teme, cu rigoare deontologică.</p> <p>Absolventul descoperă și dezvoltă indicatorii relevanți, precum și combinarea metodelor și tehnicilor consacrate în vederea elaborării unor noi instrumente de cercetare în teologia istorică.</p>

7. Conținuturi

7.1 Curs	Metode de predare	Obse rvații
----------	--------------------------	----------------

	PRELEGERE, DISCUȚII	
Națiune și Confesiune în Transilvania (sec. XIX)	Indicarea, la începutul semestrului, a tematicii și bibliografiei cursului;	2 ore
Introducere în problematica abordată	Folosirea de <i>materiale auxiliare: videoproiector, hărți, documente, etc.</i> ;	2 ore
I. Ideea de națiune în Transilvania		2 ore
Iluminismul și națiunea		
Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat	Folosirea <i>internetului</i> pentru transmiterea tematicii cursului, a bibliografiei, a rezultatelor evaluării, etc.;	2 ore
Conștiința națională românească la mijlocul sec. XIX în Transilvania		
Samuil Clain și iluminismul românesc	Întărirea cunoștințelor predate prin vizite la muzee și excursii de studii tematice;	2 ore
II. Identitate confesională și identitate națională		2 ore
Personalitatea mitropolitului Andrei Șaguna	Coordonarea alcătuirii lucrărilor de licență și de disertație, studenții și masteranzii fiind îndemnați să utilizeze bogatele bibliografii de istorie bisericească românească și colecțiile de documente publicate sau aflate încă, nepublicate, în arhivele de stat, ale localităților, parohiilor și episcopioilor.	10 ore
Intelectualii și Biserica		
Stat și Biserică		
III. Relația națiune – confesiune exprimată în corespondența lui Andrei Șaguna cu ierarhii timpului său: ierarhii Aradului, ierarhii Caransebeșului, Nicolae Popea și consistoriul diecezan din Sibiu, ierarhii Țării Românești, ierarhii Moldovei, ierarhii Bucovinei, ierarhii Bucovinei, ierarhii greco-catolici din Transilvania, George Barițiu și Timotei Cipariu		
Concluzii generale		
	ACTIVITATEA DE PREDARE CENTRATĂ PE STUDENT	2 ore
	<i>Proiectarea metodelor de predare - învățare centrate pe student, cu mai puțin accent asupra responsabilității tradiționale de a transmite doar informații.</i>	
	<i>Relația dintre student și profesor este una de parteneriat, în care fiecare își asumă responsabilitatea atingerii rezultatelor învățării - dialogul cu studenții în a doua parte a cursului.</i>	
	Rezultatele învățării sunt explicate și discutate cu <i>studenții</i> din perspectiva relevanței acestora pentru dezvoltarea lor.	

	Acordarea timpului necesar pentru a fi la dispoziția <i>studentilor</i> în chestiunile care țin de aspecte didactice.	
--	---	--

BIBLIOGRAFIE

BOCȘAN, Nicolae, *Ideea de națiune la românii din Transilvania și Banat. Secolul al XIX-lea*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 1997.

HITCHINS, Keith, *Ortodoxie și naționalitate. Andrei Șaguna și românii din Transilvania 1846-1873*, Editura Univers enciclopedic, București, 1995.

HITCHINS, Keith, *Conștiință națională și acțiune politică la românii din Transilvania 1700-1868*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987.

PĂCURARIU, Mircea, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Editura IBMBOR, București, 1997

SĂSĂUJAN, Mihai, *Biserică, națiune și putere de stat (secolele XVIII - XX). Contribuții documentare la Istoria Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Universității din București, București, 2013.

ȘAGUNA, Andrei, *Corespondența I / 1*, Ediție, studiu introductiv și note, semnate de Bocșan, Nicolae, Ioan Vasile-Leb, Gabriel Gârdan, Pavel Vesa și Bogdan Ivanov, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005.

7.2. Seminar

Lectură documentară a corespondenței mitropolitului Andrei Șaguna al Transilvaniei	Participare activă la oră și analiza textelor și documentelor	14 ore
--	---	--------

BIBLIOGRAFIE

ȘAGUNA, Andrei, *Corespondența I / 1*, Ediție, studiu introductiv și note, semnate de Bocșan, Nicolae, Ioan Vasile-Leb, Gabriel Gârdan, Pavel Vesa și Bogdan Ivanov, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005.

ȘAGUNA, Andrei, *Corespondența I / 2* Ediție, studiu introductiv și note, semnate de Nicolae Bocșan, Ioan Vasile-Leb, Gabriel Gârdan, Pavel Vesa și Bogdan Ivanov, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009

8. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

--

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
----------------	--------------------------	------------------------	-----------------------------

9.4 Curs	Evaluare finală	Examen scris / Test itemi Anunțarea procedeeilor de examinare și evaluare a studenților din timp și în detaliu. Manifestarea interesului ca evaluarea să stimuleze studenții pentru învățarea creativă, manifestată prin elaborarea de lucrări independente bazate pe cunoștințele însușite riguros.	70%
9.5 Seminar/laborator	Verificare parțială pe parcursul semestrului	Frecvența satisfăcătoare la seminar Participare activă	30%
9.6.Standard minim de performanță: Frecvența satisfăcătoare la curs/sem. Nivel minim de cunoaștere a conceptelor de bază			

Data completării,
20.09.2025

Semnătura titularului de curs și seminar

Data avizării în departament
30.09.2025

Semnătura Director de Departament